3. Alvear Téllez J. La crítica conservadora al discurso de los derechos humanos de la "Declaración" francesa de 1789. Revista de Derecho de la Pontificia Universidad Católica de Valparaíso. 2015. Vol. XLV, No. 2. P. 341–371. DOI: 10.4067/S0718-68512015000200013.

4. Osiatyński W. Human Rights and Their Limits. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 262 p.

5. Конституції зарубіжних країн : навч. посіб. / авт.-упоряд. В. О. Серьогін, Ю. М. Коломієць, О. В. Марцеляк та ін. ; за заг. ред. В. О. Серьогіна. Харків : ФІНН, 2009. 664 с.

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Микола Стадник, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4264-8054

З періоду незалежності України в умовах військової агресії рф стратегічно важливим постає питання щодо розвитку українського суспільства. Як свідчить практика, реформи запропоновані МВФ, СБ не стали ефективними в усіх сферах суспільного життя, зокрема економічного й соціального поступу. А тому, у цьому процесі постає питання яким шляхом має відбуватися суспільний розвиток, якими керуватися механізмами та пріоритетами? Як свідчить досвід розвитку Китайської Народної Республіки, ідея «вільного ринку» або ж «лібертаніарства» є не ефективною, оскільки мінімізована регуляторна політика держави. У кранах з високим темпами розвитку, регуляторна державна політика побудована на ученні відомого українського вченого-економіста Туган-Барановського. У його основі, організація кооперативного підприємництва, яке є єдиною формою господарської організації що виникла в результаті свідомої діяльності певних соціальних груп причетних до різних форм організації виробничого процесу і різних форм власності. Впровадження такої форми організації має на меті вдосконалення наявної системи господарювання. Сутнісні пріоритети розвитку соціального процесу мають бути спрямовані на забезпечення загальнолюдських цінностей, зокрема: потреб у праці, потреб у засобах праці, потреб у суспільних відносинах, потреб у суспільній творчості, це ті цінності на які мають бути спрямовані соціальні реформи в т. ч. й економічні [3]. Вони забезпечать сталий розвиток суспільства під яким розуміють задоволення соціальних потреб соціуму, не ставлячи під загрозу здатність послідуючих поколінь задовольняти свої власні потреби. У цьому контексті економічні реформи передбачають значні перетворення, зміни в системі ведення господарства,

організації виробництва і управління економікою, грошово-фінансовою, соціальною і екологічною сферами, які стосуються співвідношення між різними формами власності, між державним регулюванням і ринковим саморегулюванням, між лібералізацією і протекціонізмом, між відкритістю та закритістю суспільства, між рівністю і свободою, між глобалізацією і самодостатністю економіки, між інтеграцією і національними інтересами. Економічні реформи, як об'єктивна необхідність, проводяться тоді, коли виявляється низька ефективність економічної системи, виникають економічні кризи, економіка недостатньо задовольняє потреби людей, країна відстає в своєму розвитку від інших країн. На певному проміжку часу їх змушені проводити всі країни світу. Так, економічні реформи у другій половині XX століття відбувалися за двома моделями. Перша – модель Чиказької неоконсервативної школи на базі монетаристської теорії Фрідмана, яку впроваджували в життя МВФ і СБ в латиноамериканських і в постсоціалістичних країнах за єдиною програмою «шокової терапії», незважаючи на абсолютно різні стартові умови цих країн як за географічним положенням, природними ресурсами, менталітетом народів, так і за науково-технічним і освітнім рівнем населення цих країн. Друга – це модель реформ Китайської Народної Республіки, що базувалася на інноваційній теорії в основі якої кооперативна форма організації суспільного виробництва.

Реформи за першою моделлю виявились надзвичайно затратними і руйнівними. Зокрема, Україна за роки подібних реформ втратила понад 75% свого економічного потенціалу, що майже в два рази більше, ніж за роки другої світової війни. Із першої десятки найбільш розвинутих країн світу, в науково-технічному відношенні, Україна нині відкинута далеко за соте місце. Китай же за період реформ мав щорічний приріст ВВП на рівні 8-12% з паралельним зростанням добробуту свого населення. За цей час Китай створив більш як 300 мільйонів робочих місць високої кваліфікації, а Україна втратила майже 10 мільйонів робочих місць кваліфікованої праці. Китай створив 15 нових наукоємних промислових галузей. Україна – втратила близько восьми. Головним здобутком реформ України стало те, що економіка доведена до «незворотньої точки» щодо можливості державного регулювання [2]. Для того, щоб зрозуміти, яким шляхом йти Україні, куди і до чого може призвести незмінність курсу реформ, потрібно враховувати проблеми геоекономіки та геополітики в системі сталого розвитку [4]. В умовах військової агресії рф управлінські пріоритети щодо сталого розвитку суспільства мають бути орієнтовані на запровадженні регульованої, з боку держави, ринкової економіки. Пріоритетним щодо стратегій реформ мають стати економічні реформи, які передбачають управлінські зміни в системі ведення господарства. Зокрема, організації виробництва й управління економікою, грошово-фінансовою, соціальною і екологічною сферами, які стосуються співвідношення між різними

формами власності, а також державним регулюванням і саморегулюванням. Детермінуючою в стратегії сталого розвитку суспільства має стати змішана економіка, яка передбачає поєднання приватної, колективної (акціонерної) та державної форм власності, плану та ринку, проведення інституційно-соціальних реформ з метою побудови більш прогресивного устрою порівняно із ринковим фундаменталізмом [1]. Отже, управлінські пріоритети орієнтовані на загальнолюдські цінності в законодавчій парламентській практиці - надзвичайно важлива та невід'ємна складова успішного сталого розвитку українського суспільства особливо в період військової агресії рф.

ДЖЕРЕЛА

1. Левелін Х. Роквелл Чому австрійська економічна школа має значення? Австрійська економічна школа українською : веб-сайт. URL: http://mises.org.ua/articles/38-lew-rockwell/8-why-austrian-economics-matters.html.

2. Либертарианство: плюсы и минусы. Автономное действие : веб-сайт. URL: https://avtonom.org/news/libertarianstvo-plyusy-i-minusy

3. Horban O., Stadnyk M., Martych R., Mishchuk A., Mishchuk M. The role of higher education in the formation of humanitarian security of the state. Conhecimento & Diversidade, Niterói, 2024, v. 16, n. 43, 302-321. DOI: https://doi.org/10.18316/rcd.v16i43.11850

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ЯК ТРАВМАТИЧНА ПОДІЯ

Юрій Борейко, доктор філософських наук, професор, професор кафедри політології та публічного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки

Російсько-українська війна зумовила трагічний спосіб екзистенціювання, що виявляється, з одного боку, в мобілізації внутрішніх і зовнішніх ресурсів для виживання, з іншого – в пошуку індивідуального смислу життя. Людині доводиться ухвалювати рішення, визначатися з ідентичністю, солідаризуватися з іншими в умовах війни. Війна – це ситуація небуття, адже вбивство як модель поведінки не передбачає місця для буття. Війна нагадує про смертність конкретної людини, тобто через ідею смертності війна змінює реальність. Для осмислення поточного контексту життя вагома роль належить рефлексіям, які надають смислу переживанням, оскільки тривога і відчай зумовлюють стресогенний характер ситуації.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні впливу війни як травматичної події на трансформацію уявлень про структуру світу та модифікацію розуміння соціальної реальності.